

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 10C/109/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613225148
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Blahovská
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2013:7613225148.3

Rozhodnutie

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Mária Blahovská, v právnej veci navrhovateľa X. V., K.. X.X.XXXX, O. G. Z. XXX/X, W. K. B. proti odporcovi X. V., K.. XX.X.XXXX, O. Š. X/XX, W. K. B. o návrhu navrhovateľa na zvýšenie výživného a návrhu odporcu na zníženie výživného pre plnoleté dieťa takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa na zvýšenie výživného a návrh odporcu na zníženie výživného z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa svojím návrhom doručením súdu 31.7.2013 domáhal zvýšenia výživného od odporcu, ktorý je jeho otcom a to zo sumy 1 800,- Sk /59,72 Eur na sumu 140,- Eur mesačne počnúc od podania návrhu. Svoj návrh odôvodnil tým, že posledné zvýšenie vyživovacej povinnosti bolo na základe rozsudku 13P/155/2006-17 na sumu 1800- Sk/59,72 Eur. Obidvaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť iba k nemu, nakoľko sestra ukončila Vysokú školu v minulom školskom roku. Toto posledné zvýšenie bolo v čase, keď bol študentom strednej školy a teraz študuje na vysokej škole, čím sa podstatne zmenili pomery a narástli náklady spojené s jeho štúdiom. Otec mu okrem určeného výživného ničím navyiac neprispieva a celú starostlivosť zabezpečuje matka.

Odporca doručil dňa 22.8.2013 na tunajší súd návrh na zníženie výživného na syna, ktoré bolo vedené pod sp. zn. 9C/228/2013 a ktoré súd spojil na spoločné konanie uznesením 10C/109/2013-17 zo dňa 3.9.2013.

Svoj návrh na zníženie výživného odôvodnil tým, že s účinnosťou od 30.6.2013 bol prepustený z pracovného pomeru, v súčasnosti je nezamestnaný a jediným príjmom sú dávky v hmotnej núdzi.

Súd vykonaným dokazovaním, výsluchom účastníkov konania, listinným dôkazmi, potvrdením o prijatí na vysokú školu, výškou príjmov a výdajov, zo spisu 13P/155/2006 zistil tento skutkový a právny stav:

Manželstvo rodičov navrhovateľa bolo rozvedené rozsudkom 6C/319/1996-10 zo dňa 27.9.1996.

Rozsudkom 13P/155/2006-17 zo dňa 18.8.2006, ktorý nadobudol právoplatnosť 20.9.2006 bolo naposledy zvýšené výživné na navrhovateľa zo sumy 1 300,- Sk na sumu 1 800,- Sk od 1.9.2006. V tom čase navrhovateľ navštevoval strednú školu.

V súčasnej dobe podľa predloženého potvrdenia zo dňa 18.9.2013 navštevuje I. T. B. S., W. E.. Jeho mesačné výdavky na štúdium sú náklady na internát vo výške 57,- Eur, internet na internáte 8,- Eur, cestovné 20,- Eur a vreckové 100,- Eur, spolu 185,- Eur. Ďalej má osobné výdavky na potraviny, oblečenie, hygienu, lieky, školské pomôcky 70,- Eur, telefón 20,- Eur, záujmy (rally, tenis, cyklistika, lyžovanie) 30,- Eur, úrazové poistenie 17,- Eur, spolu 137,- Eur, spolu celkové mesačné náklady 332,- Eur.

Súd zistil, že rodičia po rozvode si založili nové rodiny, ktoré sú bezdetné. Matka pracuje na G. Š. K. Q. X, W. K. B. a podľa predloženého potvrdenia o príjme jej čistý príjem je 945,- Eur mesačne, jej druhý manžel je dôchodca.

Odporca bol zamestnaný v spoločnosti U.-W. W..Y..R.. O. a na dohodu pracoval v spoločnosti U., W..Y..R.. R., I.. V spoločnosti U.-W. W..Y..R.. O. za posledných 12 mesiacov mal čistý mesačný príjem 398,88 Eur. Ku dňu 30.6.2013 mu bola daná výpoveď z organizačných dôvodov listom zo dňa 17.6.2013 a bolo mu vyplatené odstupné vo výške 996,- Eur. V spoločnosti U., W..Y..R.. R., I. W. U., W..Y..R.. R., I. bol jeho čistý mesačný príjem 196,83 Eur, kde tiež s ním bola ukončená dohoda o pracovnej činnosti ku dňu 30.6.2013. Spolu mal čistý mesačný príjem 595,71 Eur.

Podľa rozhodnutia Sociálnej poisťovne pobočka Spišská Nová Vec, zo dňa 30.7.2013 mu bola priznaná dávka v nezamestnanosti od 1.7.2013 na dobu 6 mesiacov.

Podľa rozhodnutia Ú. W. K. B. zo dňa 16.8.2013 odporcovi bol priznaný od 1.7.2013 peňažný príspevok na opatrovanie jeho otca vo výške 94,41 Eur. Odporca predložil úmrtý list, že otec 14.10.2013 zomrel.

Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že v súčasnej dobe je študentom 1. ročníka inžinierskeho štúdia, čiže študuje už štvrtý rok, VŠ je 5 - ročná. Otec mu pravidelne prispieva na výživu sumou 59,72 Eur, naposledy bolo výživné zvýšené v roku 2006. Jeho mesačné výdavky sú vo výške 332,- Eur a v prevažnej miere ich uhrádza mama. Matka sa po rozvode znovu vydala, volá sa O. a jej druhý manžel je už v súčasnej dobe na dôchodku. Otec sa s nimi nekontaktuje a nad rámec rozsudkom stanoveného výživného nič neplatí. Otec platil výživné aj na sestru, ktorá už ukončila VŠ, takže tu sa jeho náklady zmenia, dostal aj odstupné. Poukazuje na vysoké náklady otca na telefón, platí si poistné a sporenie 45,- Eur a jemu nevie dať viac, uvádza neúmerne vysokú splátku úveru jeho manželky 227,- Eur. Pri stretnutí odporcu s jeho mamou, odporcu zaujímalo len to či sestra skončila VŠ a že prestane platiť výživné. Mama mu dala iba návrh na zvýšenie do výšky 66,- Eur, nakoľko sestra mala vyššie výživné.

Odporca uviedol, že sa druhý krát oženil. Z tohto manželstva deti nie sú. Čiže vyživovaciu povinnosť mal iba k deťom z prvého manželstva. Posledné 4 roky pracoval ako asistent v geodetickej firme U. W. W..Y..R.. O. a vykonával práce na dohodu. Pracovný pomer aj dohoda o pracovnej činnosti mu skončili v ten istý deň, pretože pracovnú zmluvu aj dohodu o pracovnej činnosti mu predložila firma, v ktorej pracoval, nakoľko sa jednalo o rovnaký druh práce. Výpoveď dostal z organizačných dôvodov. V súčasnej dobe je vedený na úrade práce, dostáva podporu v nezamestnanosti okolo 295,- Eur mesačne, podľa počtu dní v mesiaci. Podpora v nezamestnanosti mu končí v decembri 2013. Snaží sa nájsť si prácu a chodí na pohovory.

Otca mal chorého dlhú dobu, ale opatrovateľský príspevok začal poberať od 1.7.2013. Otec dňa 14.10.2013 zomrel, čiže ho už nedostane. Má dvojizbový byt v osobnom vlastníctve. Manželka pracuje vo firme D. W..Y..R.. a jej mesačný príjem je okolo 518,- Eur. Deti nemá. Mesačné výdaje, ktoré má je nájomne vo výške 97,- Eur, inkaso 31,- Eur, mobil 35,- Eur, poistné a sporenie 45,- Eur, káblová televízia 9,- Eur, výživné 126,- Eur, nakoľko na dcéru Veroniku vyživovacia povinnosť nie je zrušená. Manželka študuje na VŠ, kde má tiež výdaje.

S navrhovateľom 7 rokov nie je v kontakte z dôvodu, že došlo k sporu medzi jeho nebohú matkou a dcérou. Zvýšené náklady na telefón mal z dôvodu, že zdravotný stav otca bol kritický a telefonoval s bratom a s neterou, ktorá pracuje v zdravotníctve. Sporí si na životnú poistku, sporenie je na nepredvídateľné veci lebo teraz berie ešte podporu a ešte z tohto sporenia musí platiť výživné a stravu. Úver, ktorý spláca manželka je oficiálne zo sporiteľne, manželka študuje na VŠ a spláca auto.

Nikdy sa nebránil platiť výživné ale momentálne nemá prostriedky na to, aby platiť výživné 140, - Eur. Bývala manželka sa chcela s ním dohodnúť, lebo jej oznámil, že chce zrušiť výživné na dcéru a žiadala ho, aby pokračoval v platení v tej istej výške. Bohužiaľ prišiel teraz o zamestnanie.

Podľa § 62 ods. 1 Zák. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá na čas, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zák. o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zák. o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnou rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods.1 Zák. o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

V zmysle cit. ustanovení, dieťa zo zákona má právo na výživu, ide o jeho zákonný nárok vychádzajúci z demonštratívneho výpočtu zložiek rodičovskej zodpovednosti v ust. § 28 ods.1 písm. a/ Zákona o rodine. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je obmedzené, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť.

Zmenou pomerov v zmysle tohto zákonného ustanovenia sa rozumie výrazná zmena tých okolností na jednej alebo na druhej strane t.j. oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, pričom musí ísť o zmenu trvalú, nielen prechodnú a musí ísť o zásadnú zmenu v tých okolnostiach, z ktorých vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie o výživnom. V konaní o zmenu výživného je preto potrebné dôsledne porovnať pomery, z ktorých vychádzalo predchádzajúce súdne rozhodnutie o výživnom s pomermi v čase rozhodovania o návrhu na zmenu výživného. Aj pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného v danom prípade ide o ust. § 62 ods. 1,2,4 a 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, z ktorých okrem iného vyplýva, že pri rozhodovaní o rozsahu výživného je potrebné vychádzať z toho, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, obuv, nájomné za byt a tiež potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby ako aj potreby súvisiace so zdravotným stavom t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom

ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú má výživné zabezpečiť dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Zo zásady úmernosti životnej úrovne dieťaťa a jeho rodičov vyplýva aj to, že výživné môže byť určené v zodpovedajúcej miere aj na zvýšené potreby dieťaťa vyplývajúce z tejto úmernosti a to pre súčasnú dobu ako aj pre budúcnosť, pretože dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Uspokojovanie odôvodnených potrieb dieťaťa je však vždy limitované možnosťami a schopnosťami oboch rodičov.

Z vyššie citovaných zákonných ustanovení ďalej vyplýva, že okrem odôvodnených potrieb oprávnenej osoby sú rozhodujúce predovšetkým reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru najmä pracovnými príležitosťami primeranými vlastnostiam rodičov.

V konaní súd zisťoval a porovnal pomery existujúce v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom s pomermi existujúcimi v čase podania návrhov rodičov na zmenu výživného a zistil z akých pomerov vychádzalo rozhodnutie sp. zn. 13P/155/2006 tunajšieho súdu, a je zrejme, že v čase pôvodného rozhodnutia o výživnom v roku 2006 bol zárobok otca vo výške 9 795,- Sk /325,19 eur, v porovnaní s aktuálnym príjmom 295,- eur je podstatne nižším. Z uvedeného je zrejme, že možnosti na strane otca sa zmenili, z dôvodu nezamestnanosti poklesli a treba vziať v úvahu i nárast nákladov na krytie základných potrieb.

V roku 2006 bol zárobok matky vo výške 12 478,20 Sk /414,19 eur, v porovnaní s aktuálnym príjmom 945,- eur, je vyšší. Z uvedeného je zrejme, že možnosti na strane matky sa zlepšili ale aj u nej treba vziať v úvahu i nárast nákladov na krytie základných potrieb.

Z výsledkov vykonaného dokazovania, najmä preskúmaním majetkových a sociálnych pomerov navrhovateľa a odporcu je zrejme, že v danom prípade na strane odporcu existuje vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľovi z dôvodu, že navrhovateľ aj keď je už plnoletý sa pripravuje na budúce povolanie denným štúdiom na vysokej škole, nie je zárobkovo činný a teda nie je schopný sa sám živiť. Jeho odôvodnené potreby by odôvodňovali zvýšenie výživného zo strany odporcu, ktoré bolo naposledy určené v r. 2006, keďže jeho potreby od tejto úpravy do podania návrhu značne vzrástli.

Pri určení výživného súd však prihliada aj na možnosti a schopnosti povinného. Súd mal preukázané, že aj u odporcu sa zmenili pomery, v súčasnej dobe je nezamestnaný, jeho pracovný pomer skončil ku dňu 30.6.2013, pri odchode mu bolo vyplatené odstupné vo výške 996,- Eur, v súčasnej dobe je vedený na úrade práce a dostáva podporu v nezamestnanosti vo výške 295,- Eur mesačne, túto podporu bude dostávať do konca roka 2013. Okrem toho dcéra ukončila vysokú školu, takže mu končí povinnosť platiť na ňu výživné.

Na základe uvedeného súd návrh navrhovateľa na zvýšenie výživného a návrh odporcu na zníženie výživného zamietol.

Podľa § 4 ods. 1 písm. h/ Zák. č. 71/92 Zb. v znení neskorších predpisov od poplatku sú oslobodené súdne konania vo veciach vzájomnej vyživovacej povinnosti rodičov a detí. Navrhovateľovi a odporcovi v tomto konaní trovy konania nevznikli, a preto súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo

rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.